

መኣዲ ትምህርታዊ ወግዒ

ፊትግረ ዝበሃል መንነት የለን!!!

ብ ንጉሰ ሃይለ (መንስዓይ)

ትግረ ዝበሃል ቋንቋ ደኣጭምበር ትግረ ዝበሃል መንነት ወይ ብሔር የለን ። እዝስ እቶም ደቂ ከበሳ ብዛዕባ እቶም ቋንቋ ትግረ ዝዛረቡ ሕዝቢ ቀቢላታት መታሕት ክዛረቡ እንክለዉ ብገርህነት ዝጥቀሙሉ ቃል ጥራሕ ኢዩ ። ነዞም ተዛረብቲ ቋንቋ ትግረ ሕዝቢ ቀቢላታት መታሕት ፣ በዛ ትግረ እትብል ቃል ፣ ብዓጻቓ ምጽውዖም እምበኣር ብሕዝቢ ቀቢላታት መታሕት ቅቡል ኣይኮነን ። ከመይ ብኣረዳድኣኦም ፊትግረ ማለት ፣ ንኣብነት ንኣደ ትግራዊ ወዲ ኣኹሱም ፣ ወዲ ዓድዋ ፣ ወዲ መቐለ ፡፡፡ ኣጋመ ኢልካ ብምስትንጻቕ ካብ ምጽውዑ ዝተሓተ ኢዩ ። ሕዝቢ ዓጋመ ግን ኩነታት ናብራ ደኣ ኣብ ክሳዩ ተሓንጊሩ ኣዳኻሚው ሕምበር ብትውልድን ብታሪኽን ብናይ ስራሕ ትግሃትንሲ ከም ኩሎም ሕዝብታት ሓበሻ ክቡር ኢዩ ።

ብካልእ ኣዘራርባ ፣ ፊትግረ ዝብል ስም ፣ ኣገልጋሊ ማለት ኢዩ ። በዚ ስም እዚ ዝጽውዑ ከኣ እቶም መሰል ዋንነት መሬት ዘይነበሮም ኣካል ሕዝቢ ቀቢላታት መታሕት ኢዮም ነይሮም ። እዚ ሕዝብታት እዚ ብደረጃ መነባብሮኡ ክርኤ እንክሎ ፣ ኣብ ክልተ ይምቀል ።

- ሀ) መሰል ዋንነት መሬት ዘለዎም ሽማግሌ ብትግርኛ ክትርጎም እንክሎ ፡፡ ለ) መሰል ዋንነት መሬት ዘይብሎም ፡፡ ገባር ከኣ ፊትግረ ይበሃሉ ።

ብትግርኛ ክትርጎም እንክሎ ማእከላይ ዓሌት ማለት ኢዩ ። ንኣደ ካብ ሽማግሌ ዝውለድ ባእታ ፊትግረ ኢልካ ምጽዋዕ~ እምበኣር ፣ በዚ ሎሚ ጊዜ ነውሪ ኢዩ ።

እወ ፣ ትማሊ ሕግታት እንዳባ ፣ ነዚ ማዕርነት ዜጋታት ዘይሕሉ ሕጊ ከም ቅኑዕ ብምውሳድ ፣ ክስርሓሉ ጸኒሑ ። ብሕጂ ግዳ መሰል ዋንነት መሬት ፣ ንታሪኻውያን ነበርቲ ናይ ነፍስወከፍ ዓዲ ፣ ወረዳ ፣ ኣውራጃ ብማዕርነት ከም ዝዕደል ክግበር ይግባእ ።

ኣብ ጊዜ ወተሃደራዊ ምምሕዳር እንግሊዝ እቶም ተወጺዕና ኣሎና ዝብል ስምዒት ዝነበሮም ፊትግረ ወይ ኣብ ሰንሒት ብዝጽውዑሉ ስም ኣገድ ናይ ዋንነት መሬት ማዕርነታዊ መሰሎም ፣ ንክሕሎ ሓቲቶም ከም ዝነበሩ ይዝንቶ ። ሰማዒ እዝኒ ግዳ ኣይረኽቡን ። ብዝተረፈ ፣ ገለ ካብ ደቂ ትግረ ወይ ደቂ ሽማግሌ ነበር ኣብ ትምክሕታዊ ስምዒት ዘይኮነስ ኣብ ልባዊ ቅንዕና ብምምርኳስ ፣ ብዛዕባጭዚ ጉዳይ እዚ እንተዘዘንትዉልና ጽቡቕ ነይሩ ።

ኢሂ ኣሕዋተይን ኣሓተይን ኣንብብቲ ጽሕፍተይ ፣ ንኣብሃህላይ ከመይ ትርጕይዎ
? ጽቡቕ እንተሎኹ ከተተባብቡኒ ፣ ጌጋ እንተሎኹ ግን ንክትእርሙኒ እምበኣር
፣ ለበዋይ ኣቕርብልኩም ። ኣነ ከም ዘሎኒ ትዕዝብቲ ፣ ደቂ ሸማገለን ደቂ ትግረን
ብዛዕባጌዚ ምኽንያት መጽሓፊ ኩይኑኒ ዘሎ ጉዳይ እዚ ወግዒ ምስ ዘልዕሉ ፣
ብዝበዝሕ ብዘይ ምርድዳእ ኢዮም ዝፈላለዩ ። እዚ ከኣ ሓዲኦም ንታሪኽ ቦቲ
ዝነበረ መልክዓ ከቕርባ ስለ ዘይደሊ ኢዮ ። ብዝተረፈ ፣ ደለይቲ ጽቡቕ ፣ ደቂ
ኣውራጃታት ከበሳ ፣ ካብ ሎሚ ንደሓር ብዛዕባ ተዛረብቲ ቋንቋ ትግረ ክትዛረቡ
እንከሎኹም ፣ ሰህር ተዛረብቲ ቋንቋ ትግረ ደኣጭምበር ፣ ሕዝቢ ትግረ
ብማለት በዚ ንሕና ተወለድቲ ቀቢላታት መታሕት ተዛረብቲ ትግረ
ዘይንሰማምዓሉ ስም ንከይትጽውዑና ብትሕትና ኣዘኻኸር!!!

ኣብ ምርድዳእ እተመርኩሰ ዓወት ንደለይቲ ፍትሒ!!!